> KAIKKIEN OSAPUOLTEN KANNALTA ON MENETYS, ETTÄ PERHEHOITOON EIVÄT PÄÄSE NE IKÄIHMISET, JOTKA SIITÄ HYÖTYISIVÄT.

Pääkirjoitus Ledare

Yhteinen perhehoidon toimintaohje on välttämätön

Eduskunta on ratkaisevassa roolissa päättäessään siitä, saadaanko maakunta- ja soteuudistuksen lait maaliin määräajassa niin, että uudet sote-maakunnat voivat aloittaa 1.1.2020. Kun näin toivottavasti päätetään, esimerkiksi perhehoidon järjestämisvastuu siirtyy 18 maakunnalle. Jotta maakunnallinen organisaatio onnistuu tehtävässään, tulee perhehoidon järjestämisen olla suunnitelmallista ja koordinoitua.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos mallintaa yhdessä yhteistyökumppaneidensa, kuten Perhehoitoliiton, kanssa valtakunnallista toimintaohjetta lasten ja nuorten perhehoitoon. Ohjeella pyritään taklamaan tämänhetkiset suuret erot kuntien välillä esimerkiksi tuiki tärkeässä perhehoidon tuen järjestämisessä. Näin perhehoitajat eri puolilla maata ovat tasa-arvoisessa asemassa.

Erityisesti ikäihmisten perhehoidolta odotetaan nyt paljon. Haasteita kuitenkin riittää. Perhehoitoa ikäihmisten hoivan ja huolenpidon vaihtoehtona ei vieläkään tunneta eikä sitä ole otettu käyttöön kaikkialla Suomessa.

Kaikkien osapuolien kannalta on menetys, että perhehoitoon eivät pääse ne ikäihmiset, jotka siitä hyötyisivät. Samalla on vaarana, että menetetään valmennettuja perhehoitajia, koska heille ei muodostu taloudellisia toimintaedellytyksiä. Hyväksi on todettu toimintatapa, jossa perhehoito on palveluna ensisijainen silloin, kun kotihoito ei riitä. Perhehoidon mahdollisuutta pohditaan yhdessä ja ikäihminen, hänen läheisensä ja perhehoitaja tutustuvat toisiinsa ennen päätöksentekoa. Kokemusten mukaan juuri kukaan ei ole vetänyt pakkeja sen jälkeen, kun perhehoitaja on saanut kasvot.

Valtakunnallinen koti- ja omaishoidon uudistus on muuttamassa sekä palvelujen rakennetta että sisältöä. Uudistus on välttämätön esimerkiksi siksi, että ikäihmisten palvelujärjestelmä on erittäin pirstaleinen eikä sen rakenne ole uudistunut niin kuin on toivottu. Alueellisissa hankkeissa kokeillaan ja juurrutetaan ikäihmisten palvelukokonaisuuden toimeenpanoa sekä myös omais- ja perhehoidon toimintamalleja.

SARI MUHONEN

Aila Paloniemi
puheenjohtaja
ordförande

Gemensamma riktlinjer för familjevården nödvändiga

Riksdagen har en avgörande roll när den besluter huruvida lagarna gällande landskaps- och vårdreformen kommer i mål under utsatt tid så att vårdlandskapen börjar fungera 1.1.2020. När detta förhoppningsvis sker flyttas exempelvis ansvaret för ordnande av familjevård till de 18 landskapen. För att landskapsorganisationen ska lyckas med sin uppgift bör ordnandet av familjevård vara välplanerat och koordinerat.

Institutet för hälsa och välfärd utarbetar tillsammans med sina samarbetspartners, såsom Familjevårdsförbundet, nationella riktlinjer för familjevård för barn och unga. Med riktlinjerna försöker man tackla de stora skillnader som nu finns mellan kommunerna, exempelvis i ordnande av det så viktiga stödet för familjevården. På detta sätt blir familjevårdarna i olika delar av landet jämlika sinsemellan.

Särskilt mycket förväntas just nu av familjevården för äldre. Utmaningarna är dock många. Familjevård som alternativ inom äldrevård och -omsorg känner man ännu inte till och den har inte implementerats överallt i Finland.

Med tanke på alla parter är det en förlust att familjevården inte når alla äldre som skulle ha nytta av den. Samtidigt finns det risk för att vi förlorar familjevårdare som fått förberedande utbildning eftersom de inte kan uppnå ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Välfungerande har det verksamhetssätt visat sig vara där familjevård prioriteras som service när hemvård inte är tillräcklig. Familjevårdsalternativet övervägs av den äldre, dennes nära anhöriga och familjevårdaren tillsammans och parterna bekantar sig med varandra innan beslutet fattas. Erfarenheterna visar att nästan ingen backade efter att familjevårdaren fått ett ansikte.

Den nationella hem- och närståendevårdreformen förändrar både servicestrukturen och innehållet. Reformen behövs exempelvis eftersom servicestrukturen för äldre är mycket splittrad och dess struktur inte har förnyats i önskad form. I regionala projekt testas och implementeras genomförandet av servicehelheter för äldre samt även verksamhetsmodellerna för närstående- och familjevården.

ÖVERSÄTTNING **BIRGITTA KÖNÖNEN**